

Nr. 13
MAI
2007

buletin informativ al microregiunii de colaborare
tranfrontalieră Dunăre – Nera - Caras

MRDNC

În acest număr:

◆ Au fost selecționați 44 voluntari pentru monitorizarea mediului în MRDNC

Pag. 1-2

◆ Perspective în rezervația naturală transfrontalieră Balta Nera – Dunăre & Labudovo Okno.

Pag. 2-3

◆ Oravița

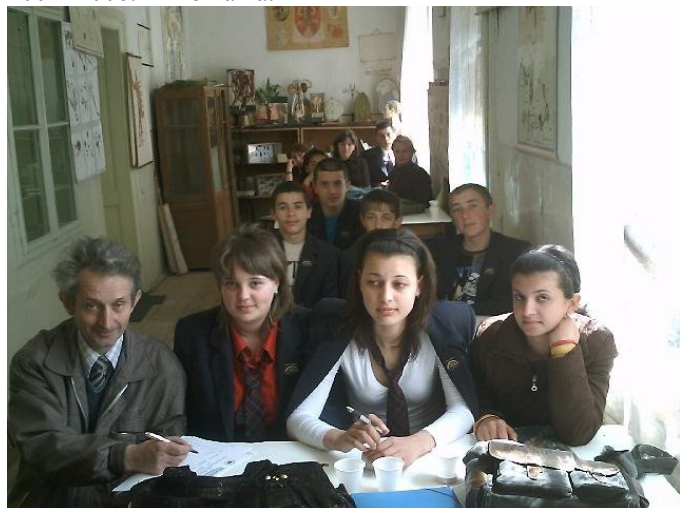
Pag. 4

VOLUNTARI ÎN LUMEA MIRIFICĂ A MICROREGIUNII DUNĂRE - NERA - CARAȘ

Pregătiri pentru
monitorizarea mediului în
zona de frontieră a
microregiunii Dunăre –
Nera-Caraș

Grupul Ecologic de Colaborare Nera Oravița în parteneriat cu Agenția de Dezvoltare Socio-Economică a județului Caraș - Severin, Consiliul Local Moldova Nouă, Agenția Turistică a Comunei Veliko Gradiște, Asociația SKOLA PLUS Bela Crkva și Societatea Ecologică EKO BREG Vrsac implementează în perioada decembrie 2006 – noiembrie 2007 proiectul *Contribuții la îmbunătățirea*

managementului ariilor naturale protejate din zona de frontieră a microregiunii Dunăre - Nera – Caraș cofinanțat de Uniunea Europeană în cadrul Programului de Vecinătate România – Serbia 2004 -2006. În România.

Training destinat selecției voluntarilor de la Liceul Eftimie Murgu Bozovici.....

În perioada martie – mai 2007 a fost realizat un training destinat abilitării și în final selecției voluntarilor, care vor activa în cadrul proiectului. La training au participat un număr de 84 de candidați aparținând organizațiilor GEC Nera, SPEO Caraș Oravița, SKOLA PLUS Bela Crkva și EKO BREG Vrsac, care în prezent sunt elevi sau profesori ai Liceului General Dragalina Oravița, Grupului Agroindustrial Oravița, Liceului Eftimie Murgu Bozovici, Grupului Școlar Industrial Moldova Nouă, Școlii cu clasele I- VIII Șopotu Nou, Gimnaziului Dositej Obradovici Bela Crkva și Liceului de Chimie și Medicină Vrsac

.....și a celor de la Grupul Școlar Industrial Moldova Nouă

La sfârșitul lunii aprilie candidații au susținut un test de selecție în urma căruia un număr de 44 voluntari au fost selecționați pentru a realiza în cadrul proiectului activități de monitorizare alternativă a mediului în zona ariilor naturale protejate plasate în apropierea graniței dintre România și Serbia.

Prima reuniune a Centrului Comun de Voluntariat al microregiunii Dunăre – Nera - Caraș

În data de 14.04.2007 Centrul Comun de Voluntariat al microregiunii Dunăre – Nera – Caraș; mecanism de colaborare transfrontalieră între 4 ONG-uri de mediu din România și Serbia creat prin implementarea proiectului, a organizat pe teritoriul orașului Oravița, prima întâlnire a reprezentanților echipelor locale de voluntari din localitățile Bozovici, Șopotu Nou, Dalboșeț, Lăpușnicu Mare, Gârbovăț, Moldova Nouă, Coronini, Sichevița, Pojejena, Socol, Câmpia, Oravița, Sasca Română, Ciclova Romană, Vrsac, Veliko Gradiște, Bela Crkva, Vračev Gaj și Banatska Palanka, destinată pregătirii monitorizării alternative a mediului în zona parcurilor și rezervațiilor naturale situate în imediata apropiere a frontierei dintre România și Serbia, de către voluntarii care activează în cadrul organizațiilor GEC Nera

Oravița, SPEO CARAȘ Oravița, ŠKOLA PLUS Bela Crkva și EKO BREG Vrșac.

În prima parte a întâlnirii, care a avut loc la sediul GEC Nera din Oravița, voluntarii împreună cu reprezentanții de la Administrația, Parcul Național Cheile Nerei-Beușnița, Rezervația naturală Deliblatska Peșcara (Dunele Deliblato) și Parcul Regional Vrșacke Planine (Munții Vârșetului) au stabilit împreună procedurile de monitorizare alternativă a mediului și un program de monitorizare pentru perioada mai – octombrie a.c. În continuare s-a realizat o aplicație practică de monitorizare alternativă a mediului în rezervația naturală Valea Ciclovei.

Voluntarii de la SKOLA PLUS Bela Crkva în acțiune de monitorizare a rezervației naturale Valea Ciclovei

Monitorizarea alternativă a mediului realizată de către ONG-uri în colaborare cu administrațiile parcurilor și rezervațiilor naturale din zona de frontieră a microregiunii Dunăre – Nera – Caraș este o parte importantă a proiectului și va contribui la stoparea fenomenului de degradare a capitalului natural al acestei zone, degradare care se produce în fiecare an datorită în primul rând practicării unui turism necontrolat și a pescuitului și vânătorii excesiv sau ilegal.

În data de 5 mai a.c. la Bazias și Socol pe malurile Dunării și Nerei a avut loc prima monitorizare alternativă a mediului în zona rezervației naturale Balta Nera – Dunăre. Cu această ocazie voluntarii aparținând organizațiilor GEC Nera, SPEO Caras Oravița, SKOLA PLUS Bela Crkva și Eko Breg Vrsac au colectat informații privind starea ecologică a rezervației pe care le-au înscris în formulare specifice de monitorizare.

Voluntarii EKO BREG de la Școala de Chimie și Medicină Vrsac

Pe baza acestor informații, GEC Nera va realiza un raport pe care îl va pune la dispoziția autorităților locale responsabile de protecția mediului din România și Serbia.

Deși, nu este inclusă ca și activitate în proiect, voluntarii Centrului Comun de Voluntariat al microregiunii Dunăre – Nera – Caraș au realizat cu această ocazie și colectarea unei importante cantități de ambalaje dar o mare parte a suprafeței rezervației Balta Nerei continuă să fie îmbăcșită de aceste materiale.

Mariela Popovici Sturza- coordonator al CCV MRDNC

UN PLAN COMUN DE MANAGEMENT PENTRU REZERVAȚIA NATURALĂ TRANSFRONTALIERĂ BALTA NERA – DUNĂRE & LABUDOVO OKNO

La Moldova Noua a avut loc prima intalnire a grupului comun de lucru (GLIM ANP).....

Vineri 9 martie a.c., la sediul Consiliului Local Moldova Nouă a avut loc întâlnirea grupului comun de lucru, din cadrul secretariatului tehnic al asociației de cooperare DUNCA COOPERATION la care au participat reprezentanți ai GEC Nera, Administrației Parcul Natural Porțile de Fier, Administrației Parcul Național Cheile Nerei Beușnița, Agenției pentru Protecția Mediului Caraș – Severin, Agenției de Dezvoltare Socio – Economică a județului Caraș – Severin, Consiliului Local Moldova Nouă, Consiliului Local Oravița, Administrației Vojvodina Șume Petrovaradin și Societății Ecologice EKO BREG Vrsac.

Grupul Comun de Lucru al microregiunii Dunăre – Nera - Caraș

În prima parte a întâlnirii, administratorii parcurilor Porțile de Fier, Cheile Nerei Beușnița, Vrșacke Planine și rezervației Deliblatska Peșcara, au făcut o prezentare generală a acestor arii naturale protejate precum și a bunelor practici utilizate în cadrul planurilor de management. În continuare grupul comun de lucru a lansat inițiativele < **Un plan comun de management pentru rezervația naturală transfrontalieră Balta Nera – Dunăre & Labudovo Okno** > și < **7 zile în mirifica lume a microregiunii Dunăre – Nera - Caraș** >, un program ecoturistic transfrontalier destinat valorificării potențialului natural al ariilor protejate din această zonă.

La finalul întâlnirii, GEC Nera și Administrația Vojvodina Șume au semnat un protocol de colaborare, urmând ca în curând cel mai important administrator al ariilor naturale protejate din

Vojvodina să devină membru al asociației DUNCA COOPERATION.

.....iar la Bazias GLIM ANP a decis asupra conținutului planului comun de management

Sambătă, 5 mai a.c la Bazias a avut loc o nouă întâlnire a GLIM ANP destinată realizării planului comun de management al rezervației naturale transfrontaliere Balata Nera – Dunăre & Labudovo Okno. Cu această ocazie, grupul a concluzionat că realizarea unui plan comun de management al zonei umede transfrontaliere Balta Nera Dunăre & Labudovo Okno va putea fi realizat în momentul în care întreaga zonă va avea un statut de zonă umedă RAMSAR deoarece în momentul de față numai zona Labudovo Okno are un astfel de statut.

Grupul comun de lucru a decis ca în cadrul proiectului să fie realizat documentul **“Obiective comune de management pentru viitoarea zonă transfrontalieră RAMSAR Balta Nera – Dunăre & Labudovo Okno”** care să constituie un suport pentru fundamentarea demersurilor legale viitoare ale administratorilor Direcția Silvică Mehedinți și Vojvodinasume Petrovaradin în vederea instituirii zonei transfrontaliere RAMSAR Balta Nera – Dunăre & Labudovo Okno.

Pentru fundamentarea acestui document va fi folosit Ghidul MICHAEL APPLETON privind elaborarea planurilor de management ale ariilor naturale protejate din România, document întocmit în conformitate cu recomandările convenției de la RAMSAR.

Cornel Popovici Sturza – coordonator de proiect

PROCEDURI DE MONITORIZARE ALTERNATIVĂ A MEDIULUI UTILIZATE ÎN CADRUL CENTRULUI COMUN DE VOLUNTARIAT AL MICROREGIUNII DUNĂRE – NERA - CARAȘ

Monitorizarea prin proceduri standard a mediului este o activitate permanentă realizată de autoritățile statului care au obligația de a garanta cetățenilor o calitate a factorilor de mediu (apă, aer, sol) corespunzătoare menținerii unei stări normale de sănătate și confort. Autoritățile sunt obligate prin lege să furnizeze periodic populației informații oficiale privind starea factorilor de mediu.

Poluare cu ambalaje si deseuri pe paraul Radimna

Monitorizarea alternativă a mediului este o evaluare a stării factorilor de mediu și a biodiversității practică cu mijloace proprii de către persoane fizice, grupuri de persoane sau organizații neguvernamentale aparținând societății civile cu scopul de a oferi autorităților locale sau centrale responsabile de protecția mediului, informații

alternative/complementare specifice, despre zone populate sau de importanță științifică și turistică, care sunt expuse în mod frecvent unor agresiuni din partea factorilor antropici.

Monitorizarea alternativă a mediului, apare ca o reacție a societății civile în cazul în care autoritățile nu reușesc să controleze suficient de bine aceste fenomene de agresiune asupra mediului și biodiversității.

De obicei monitorizarea alternativa a mediului de ONG-uri prin activități de voluntariat include următoarele activități:

a) Realizarea unei baze de date proprii privind starea factorilor de mediu și a biodiversității

Activitatea constă în colectarea de informații privind starea factorilor de mediu (apă, aer, sol) și a biodiversității precum și despre activitățile antropice care produc agresiuni împotriva patrimoniului natural. Informațiile sunt înscrise de către voluntari în formulare (fișe) specifice de monitorizare.

Completarea corectă a acestor formulare depinde în primul rând de capacitatea voluntarilor de a percepe fenomenele de agresiune împotriva mediului și de cunoașterea unei terminologii corecte referitoare la aceste fenomene.

Percepția fenomenelor de agresiune împotriva mediului se face prin simțurile umane (văz, auz, miros). Se apreciază că în cazul unui astfel de fenomen informațiile colectate prin simțurile umane reprezintă cca. 80% din totalitatea informațiilor care oferă imaginea completă a complexității și amploarei acestuia. De aceea se poate spune că omul cu simțurile sale proprii, poate fi cel mai bun prieten al mediului.

Abilitatea de a percepe cât mai multe caracteristici ale unui fenomen de agresiune se dobândește în cadrul misiunilor concrete ale voluntarilor de monitorizare a mediului. În cadrul fișei de monitorizare informațiile referitoare la astfel de fenomene, de regulă, trebuie să ofere răspunsuri la următoarele întrebări: cine a observat, unde, când, în ce fel (descrierea fenomenului), dacă a fost percepută o cauză (sursă) a fenomenului, probe percepute ale impactului fenomenului asupra biodiversității, autorii (persoane fizice, sau firme) în cazul în care pot fi clar identificați

Fenomene de agresiune împotriva mediului se manifestă de obicei prin poluarea factorilor de mediu (apă, aer, sol), și prin acțiuni directe cu impact negativ asupra biodiversității (tăieri abuzive de arbori, vânat și pescuit excesiv sau ilegal, incendii, pășunat ilegal etc.)

Pe baza fișelor de monitorizare, centrul de voluntariat al GEC Nera întocmește rapoarte periodice de monitorizare pe care le trimite autorităților responsabile cu protecția mediului și presei.

b) Avertizarea autorităților în cazul unor agresiuni majore împotriva mediului și a biodiversității din zona ariilor naturale protejate.

Activitatea constă într-o informare cât mai rapidă, prin *mesaje telefonice* sau, *verbal*, a autorităților responsabile cu protecția mediului, în legătură cu evenimente majore constatate de voluntari

Pasunat ilegal in rezervația naturala Balta Nera - Dunare

Vetre de foc în rezervția Cheile Nerei

care constituie un pericol imediat pentru biodiversitatea acestor zone.

Avertizarea se face în cazul următoarelor fenomene: incendii în păduri care nu pot fi stinse prin intervenția voluntarului, un număr semnificativ de viețuitoare moarte (pești, păsări) care indică o posibilă poluare a solului sau a apei, prezența produselor petroliere pe suprafețe mari de apă sau sol.

c) Colectarea de probe

În misiunile de monitorizare alternativă, acolo unde se bănuiește că există o poluare a apei sau solului, sau cu ocazia avertizărilor sunt luate probe de apă, sol, flora și fauna care pot furniza informații relevante despre agresiunea produsă asupra mediului. Probele se recoltează folosind manși igienice de protecție și se depun în recipiente curate închise (sticle, cutii din plastic etc.). Autoritățile responsabile cu protecția mediului vor fi informate cât mai curând posibil (telefonic sau prin e-mail) de existența probelor și vor fi invitate să le ridice. Pentru a nu se altera probele ce conțin viețuitoare moarte se păstrează, până la trimitere în frigider. Ele vor fi însoțite de o fișă de identificare a probei care va fi completată și semnată de coordonatorul echipei de voluntari. Coordonatorul echipei de voluntari, va decide în legătură cu probele neridicate de autorități, dacă vor fi abandonate sau dacă vor fi trimise la laboratoarele de specialitate.

Cornel Popovici Sturza – coordonator de proiect

LOCALITĂȚILE MICROREGIUNII DUNĂRE – NERA- CARAȘ

ORAVIȚA

Studiile materialelor arheologice descoperite pe actuala vatră a orașului și în împrejurimi indică întemeierea Oraviței în timpul romanizării Banatului. Între anii 1690 –1700 Oravița este atestată ca localitate aparținând districtului Pаланca.

Denumirea de Oravița este de origine slavă putând fiind dedus din “hora”(deal) sau “ohra” (nucă).

Orașul Oravița este așezat la întretăierea drumurilor între Moldova Nouă - Bozovici, Reșița - Anina, Bozovici - Timișoara.

Flora din acest teritoriu prezintă unele caracteristici ale unui climat cu influențe mediteraniene: crește smochinul, castanul, liliacul și migdalul. Oravița este înconjurată de păduri de foioase și conifere.

Teatrul Mihai Eminescu

Orașul are în total 15.263 locuitori din care: 14.341 români, 248 maghiari, 239 germani, 362 romi, 73 sârbi. Satele aparținătoare sunt Răchitova, Broșteni, Brădișorul de Jos, Ciclova Montana, Agadici

Obiectivele turistice ale orașului și împrejurimilor

Teatrul Vechi, construit în anul 1817, este primul teatru

din România.

Gara Oravița, construită în 1849, este prima gară din țară.

Linia de cale ferată Oravița – Anina străbate un ținut muntos, cu păduri întinse și este considerată o minune inginerescă chiar și în prezent. Terminată în 1863, linia este prima cale ferată montană din țară și este presărată cu numeroase tuneluri și poduri care oferă ochiului un spectacol unic.

Mănăstirea Călugăra, așezată în creierul munților, este vizitată de mii de credincioși care vin aici să se roage, sau să fie

Mănăstirea Călugăra

XVIII-lea.

Peștera lui Adam Neamțu amintește turistului de vremuri de demult de pe vremea celebrului haiduc Adam Neamțu care a folosit peștera în vremuri de restriște.

BELA CRKVA (BISERICA ALBĂ)

Comuna Bela Crkva este situată în frumoasa și întinsa vale a râului Nera, în sud – vestul Voivodinei. Este înconjurată de ramificațiile lanțului muntos carpațin, iar la vestul comunei se deschide Câmpia Panonică, la cca 100 km de Belgrad.

În imediata apropiere a orașului se află cursurile apelor Dunării, Nerei, Carașului, Canalului Dunăre –Tisa –Dunăre și un număr mare de lacuri cristaline. De aici și denumirea orașului, căruia i se mai spune și «Veneția Voivodinei».

Zona turistică Jezero

Orașul și-a primit numele după o veche bisericuță pe care au găsit-o în acest loc primii coloniști. La numai 15 km de oraș se află Deșertul Delibata (Deliblatska Peșčara), unicul teren nisipos din Europa, cunoscut punct turistic și teren de vânătoare pentru vânat mare.

Bela Crkva, este cunoscut ca un oraș turistic, cu împrejurimi pitorești, cu minunate lacuri, cu fațade în stil baroc, cu multe parcuri, cu renumitul “Carnaval al florilor” (Karnaval cveča), cu fructe și vinuri de calitate.

Atât în oraș, cât și în împrejurimi, nu există o industrie poluantă. Zona poate fi considerată o zonă curată din punct de vedere ecologic.

Ștefanovici Antal – coordonator al Centrului de Informare al MRDNC

**Programul de Vecinătate
România – Serbia 2004- 2006
GRUPUL ECOLOGIC DE COLABORARE NERA
ORAVIȚA
www.gecnera.ro**

Data editării: Mai 2007

**Conținutul acestui material nu reprezintă în mod
necesar poziția oficială a Uniunii Europene**

Programul de Vecinătate România - Serbia 2004-2006 are ca obiectiv general atingerea unei dezvoltări economico-sociale echilibrate în zona de graniță dintre România și Serbia prin aplicarea principiilor cooperării transfrontaliere și este derulat în România prin Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuinței ca Autoritate Contractantă și Biroul Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Timișoara (BRCT Timișoara)